

แนวทางการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพโดยความร่วมมือระหว่าง
ครอบครัว องค์กร และชุมชน*

The Guidelines to Preparing the People with Autism
for Future Careers by Cooperation among Families, Organizations and
Communities

อมรทิพย์ สันตวิริยะพันธุ์*
วรรัตน์ ปทุมเจริญวัฒนา**
วีรฉัตร สุปัญญา**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการของครอบครัว องค์กร และชุมชนในการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ และ 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพโดยความร่วมมือระหว่างครอบครัว องค์กร และชุมชน โดยกลุ่มเป้าหมายสำหรับการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการ ประกอบด้วยผู้แทนจากครอบครัว องค์กร และชุมชน จำนวน 30 คน และกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ และแบบให้คะแนนต่อแนวทางการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพโดยความร่วมมือระหว่างครอบครัว องค์กร และชุมชน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัญหาของครอบครัว องค์กร และชุมชนในการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ ได้แก่ ขาดการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และบทบาทในการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกอยู่ที่องค์กรเป็นผู้รับผิดชอบเพียงฝ่ายเดียว ครอบครัวและชุมชนไม่ได้เข้าร่วมตั้งแต่แรกเริ่ม ส่วนความต้องการของครอบครัว องค์กร และชุมชนในการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ ได้แก่ ต้องการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมกันทำงานเป็นทีมอย่างต่อเนื่อง 2) แนวทางการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพโดยความร่วมมือระหว่างครอบครัว องค์กร และชุมชน ประกอบด้วย 4 แนวทาง ได้แก่ ร่วมมือกันวางแผน (Planning Cooperation) 2) ร่วมมือกันปฏิบัติ (Implementation Cooperation) 3) ร่วมมือกันเรียนรู้ (Sharing Cooperation) และ 4) ร่วมมือกันประเมินผล (Evaluation Cooperation)

คำสำคัญ: แนวทางการส่งเสริม /บุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ /ความร่วมมือ

* นักศึกษาปริญญาโทชั้นปริญญาโท สาขาการศึกษาตลอดชีวิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจำภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Graduate student, Department of Lifelong Education, Faculty of Education. Thesis Advisor: Assisi.Prof. Worarat Pathumcharoenwattana, Thesis Co-Advisor: Assisi.Prof. Weerachat Soopunyo.

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the problems and the needs of families, organizations and communities in promoting the preparation of people with autism for future careers and 2) to present the guidelines in promoting the preparation of people with autism for future careers by cooperation among families, organizations and communities. To study the problems and the needs, the sample was 30 representatives from families, organizations and communities. A focus group discussion was conducted through the participation of 16 experts. The research instruments consisted of an interview and an opinion survey on guidelines in promoting the preparation of people with autism for future careers by cooperation among families, organizations and communities. Data were analyzed using content analysis.

The results of this research indicated that 1) the problems of families, organizations and communities in promoting the preparation of people with autism for future careers were a lack of participation among all related parties. An organization sector was the only party responsible for promoting the preparation of people with autism for future careers meanwhile families and communities did not participate in the first place. The needs of families, organizations and communities in promoting the preparation of people with autism for future careers were the needs of all related parties to continuously cooperate one another as a team, 2) the guidelines for promoting the preparation of people with autism for future careers by cooperation among families, organizations and communities consisted of four elements, namely 1) planning cooperation, 2) implementation cooperation, 3) sharing cooperation, and 4) evaluation cooperation.

KEYWORDS: THE GUIDELINES TO PREPARING /PEOPLE WITH AUTISM FOR FUTURE CAREERS/ COOPERATION

บทนำ

มนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า ในระบบเศรษฐกิจฐานนวัตกรรมนั้นจัดว่ามนุษย์และทักษะความสามารถของมนุษย์จัดเป็นทุนประเภทหนึ่งเรียกว่า ทุนมนุษย์ ซึ่งจะช่วยสร้างความมั่นคงให้เกิดขึ้นต่อประเทศชาติ ดังนั้นนานาประเทศจึงมุ่งที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในชาติ

ของตนเอง ให้เป็นผู้มีทักษะความสามารถ ในด้านต่างๆ ซึ่งการที่จะพัฒนาให้มนุษย์มีคุณภาพได้นั้นต้องอาศัย การศึกษาในการช่วยให้คนในประเทศเกิดความรู้ ความคิดอันจะนำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ เพื่อนำมาปรับ ใช้ในการพัฒนาตนเอง สังคมและประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557) ประเทศไทยได้ให้สัตยาบัน รับรองอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities- CRPD) เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2551 และมีข้อผูกพันที่จะต้องส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิคนพิการอย่างทั่วถึง รวมทั้ง จัดการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการทุกรูปแบบ โดยคนพิการจะได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ เกี่ยวกับทักษะในการ พัฒนาชีวิต และทักษะทางสังคม เพื่อให้สามารถเข้าร่วมการศึกษาได้อย่างเต็มที่ ไม่ถูกกีดกันจากการศึกษา มี การส่งเสริมระบบการเรียนรู้ร่วมกันที่มีคุณภาพและไม่เสียค่าใช้จ่ายในทุกระดับรวมถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมให้มีสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทางวิชาการและการพัฒนาทางสังคม รัฐต้องพัฒนาครุ ครอบคร้ว องค์กร ชุมชนตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องให้จัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม ให้คนพิการได้รับบริการ ด้านการส่งเสริมสมรรถภาพและการฟื้นฟูสมรรถภาพที่ครอบคลุมด้านสุขภาพ การจ้างงาน การศึกษา บริการ ทางสังคมโดยเป็นไปตามความสมัครใจของคนพิการ มีหลักวิชาชีพ มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอย่าง ต่อเนื่อง คนพิการต้องมีมาตรฐานความเป็นอยู่ที่ดีเพียงพอ รวมถึงปัจจัยสี่และสภาพการครองชีพที่สามารถ เข้าถึงบริการ อุปกรณ์ ความช่วยเหลือ การจัดความยากจน และครอบครัวยุคใหม่มีส่วนร่วมในการดูแล ช่วยเหลือและสนับสนุนคนพิการ (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ, 2552)

จากสถิติจำนวนคนพิการของประเทศไทยในระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา จำนวนผู้ป่วยออทิสติกมี แนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเป็นอย่างมาก โดยคาดว่าปัจจุบันประเทศไทยมีผู้ป่วยออทิสติกประมาณ 370,000 คน ใน จำนวนนี้สามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขเพียง 25,537 คน หรือประมาณร้อยละ 39.74 ต่อประชากรแสนคน บุคคลออทิสติกเป็นบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาประเภทหนึ่ง จัดอยู่ในกลุ่มบกพร่องทาง พัฒนาการ โดยมีปัญหาทางพัฒนาการหลัก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และด้านพฤติกรรม โดยจะมีพฤติกรรมไม่ยืดหยุ่น เนื่องจากมีความผิดปกติของระบบการทำงานของสมองและ สภาพทางชีววิทยา โดยแสดงอาการทางการรับรู้ซึ่งความบกพร่องดังกล่าวส่งผลต่อการสื่อสาร การเรียนรู้ และการดำเนินชีวิตในสังคม (กลุ่มงานศึกษาสำหรับคนพิการ, 2550) การประกอบอาชีพและการมี งานทำเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดรายได้และเกิดการแลกเปลี่ยน ทรัพยากร ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในการดำรงชีวิต นอกจากนี้ในแง่ของเศรษฐศาสตร์ยังนำเอาจำนวนการมีงาน ทำของประชากรมาเป็นตัวชี้วัดและพยากรณ์ความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงของชาติ โดยรัฐบาลได้ กำหนดนโยบายด้านอาชีพไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ มีการสนับสนุนให้พลเมืองมีความรู้และมีทักษะ ในการประกอบอาชีพโดยการส่งเสริมการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษา และในส่วนของการศึกษาสายสามัญได้ แทรกวิชาชีพไปด้วย (สุภา จรตล และ โชคชัย สุธาเวช, 2556) ทั้งนี้รัฐบาลได้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษาที่เอื้อประโยชน์แก่บุคคลออทิสติกมากขึ้น ได้แก่ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ ชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ซึ่งได้ปรับปรุงจากพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ส่งผลให้ บุคคลออทิสติกได้รับสิทธิความช่วยเหลือตามกฎหมายครอบคลุมความต้องการจำเป็นในการดำเนินชีวิตและ การเข้าถึงบริการทางสังคมและการประกอบอาชีพได้อย่างทั่วถึง (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคน

พิกการแห่งชาติ, 2556) ในปัจจุบันการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพสำหรับบุคคลออทิสติกประสบความสำเร็จได้ยาก ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากข้อจำกัดที่เกิดจากภาวะอาการออทิสซึม ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้เรื่องอาชีพ และทักษะ ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ความยุ่งยากในการเรียนรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การปรับตัว เข้ากับสังคม ตลอดจนปัญหาพฤติกรรมบางอย่างซึ่งออทิสติกแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน ดังนั้นบุคคลออทิสติกต้องการการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยการผสมผสานวิธีการต่างๆ ทั้งในส่วนของ การส่งเสริมพัฒนาการ การจัดรูปแบบการศึกษาที่เหมาะสม การส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ ตลอดจน สวัสดิการสังคมและการดำเนินชีวิตในชุมชน ย่อมช่วยให้ผู้ป่วยออทิสติกมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสามารถดำเนิน ชีวิตอยู่ในสังคมได้ตามศักยภาพอย่างมีความสุข สามารถทำงาน มีรายได้ ทำกิจกรรมต่างๆ ได้เหมือนคนปกติทั่วไป (เจษฎา โชคดำรงสุข, 2557)

สมชาย เจริญอำนวยสุข (2559) กล่าวว่าต้องยอมรับว่าในปัจจุบัน ประเทศไทยยังขาดระบบการ สนับสนุนการจ้างงานคนพิการที่มีความพร้อมและความสามารถในการบูรณาการเชื่อมโยง ดังนั้นตัวเลขการ จ้างงานคนพิการได้จริงจึงต่ำกว่าอัตราการจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการตามที่กฎหมายกำหนดอย่าง มาก คิดเป็นร้อยละ 35 จากอัตราที่กำหนดมาตรการส่งเสริมระบบสนับสนุนการจ้างงานคนพิการต่างๆ รวมทั้ง การจัดตั้งเครือข่ายผู้มีความชำนาญในการแนะแนว วิเคราะห์งาน ตลอดจนจัดปรับแนวทางการจ้างที่เหมาะสม กับความพิการ จึงเป็นกลไกระยะยาวที่สำคัญอย่างยิ่งในการกระตุ้นอัตราการจ้างงานคนพิการเข้าสู่สถาน ประกอบการและตลาดแรงงาน การยกระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิตคนพิการ ศักยภาพและความสามารถในการ ดำเนินชีวิตในสังคมได้เทียบเคียงประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับ สุภรธรรม มงคลสวัสดิ์ (2559) ที่ ได้กล่าวถึงกลไกบูรณาการความร่วมมือของครอบครัว องค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนใน การพัฒนาระบบนิเวศในการสร้างยกระดับงานที่มีคุณค่าเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของคนพิการ ให้ดีขึ้น จากสภาพและปัญหาการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น สรุปได้ว่าสภาพและ ปัญหาการเตรียมบุคคลออทิสติกในปัจจุบันมีเพียงองค์กรที่เกี่ยวข้องดำเนินการเพียงฝ่ายเดียว ยังไม่มีความ ร่วมมือจากครอบครัวและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ ซึ่งครอบครัวยังขาด ความรู้ความเข้าใจในบทบาทและความสำคัญของครอบครัวในการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ และใน ส่วนของชุมชนยังไม่มีความรู้และไม่เข้าใจถึงความสำคัญและความจำเป็นในการเข้ามามีส่วนร่วมในการเตรียม บุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ โดยครอบครัวและชุมชนมองว่าเป็นหน้าที่ขององค์กรที่เกี่ยวข้องเท่านั้นที่ต้องทำ หน้าที่เตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ จึงทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่องในการส่งต่อบุคคลออทิสติกจากองค์กรสู่ ครอบครัวและชุมชน ซึ่งตามหลักการที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ ควรได้รับความ ร่วมมือจากทางครอบครัว องค์กร และชุมชนเพื่อให้เกิดการทำงานที่สนับสนุนซึ่งกันและกัน เนื่องจาก ครอบครัว องค์กร และชุมชนมีความสำคัญและความจำเป็นในการมีส่วนร่วมในการเตรียมออทิสติกเข้าสู่อาชีพ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการของครอบครัว องค์กร และชุมชนในการ ส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ และนำเสนอแนวทางการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่ อาชีพโดยความร่วมมือระหว่างครอบครัว องค์กร และชุมชน โดยคาดหวังว่าจะทำให้ครอบครัว องค์กร และ ชุมชน ได้ร่วมกันเรียนรู้และร่วมมือกันเตรียมบุคคลออทิสติกให้สามารถเข้าสู่อาชีพ เพื่อให้บุคคลออทิสติกได้ใช้

ศักยภาพที่มีในการหารายได้เลี้ยงชีพ รู้จักพึ่งตนเอง และเรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างอิสระ มีคุณค่า มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้ก้าวหน้าต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการของครอบครัว องค์กร และชุมชนในการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ โดยความร่วมมือระหว่างครอบครัว องค์กร และชุมชน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตการวิจัยด้านประชากรดังต่อไปนี้

ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ ครอบครัว องค์กร และชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพในปัจจุบันประกอบด้วย

1. ครอบครัว ศึกษาเฉพาะกับกลุ่มพ่อแม่หรือผู้ปกครองที่มีบุตรหลานหรือบุคคลที่อยู่ในการดูแลปกครองเป็นบุคคลออทิสติก และเป็นสมาชิกของศูนย์อาชีพออทิสติกไทย มูลนิธิออทิสติกไทย
2. องค์กร ศึกษาเฉพาะกับเจ้าหน้าที่/ผู้แทนจากมูลนิธิ สถาบัน สถานสงเคราะห์ โรงเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่ดำเนินงานด้านการพัฒนาอาชีพให้กับบุคคลออทิสติก และเป็นสมาชิกของศูนย์อาชีพออทิสติกไทย มูลนิธิออทิสติกไทย
3. ชุมชน ศึกษาเฉพาะกับผู้ปฏิบัติงาน/ผู้รับผิดชอบในสถานประกอบการ กลุ่มประชาชนที่อาศัยที่มีบุคคลออทิสติกอาศัยอยู่ในชุมชน และชุมชนเป็นสมาชิกของศูนย์อาชีพออทิสติกไทย มูลนิธิออทิสติกไทย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นนำเสนอแนวทางการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพโดยความร่วมมือระหว่างครอบครัว องค์กร และชุมชน ผู้วิจัยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการของครอบครัว องค์กร และชุมชนในการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์กับผู้แทนจากครอบครัว จำนวน 10 คน ผู้แทนจากองค์กร จำนวน 10 คน และผู้แทนจากชุมชน จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน
2. สังเคราะห์สภาพปัญหา และความต้องการของครอบครัว องค์กร และชุมชนในการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ
3. สรุปสภาพปัญหา และความต้องการของครอบครัว องค์กร และชุมชนในการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ
4. นำข้อมูลสภาพปัญหา และความต้องการมากร่างแนวทางการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพโดยความร่วมมือระหว่างครอบครัว องค์กร และชุมชน

5. จัดประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 16 คน อาทิ ผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยที่สอนด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน ผู้แทนจากสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปรธานมูลนิธิอติสติกไทย สมาคมผู้ปกครองบุคคลออทิสติก ผู้แทนจากโรงพยาบาล ผู้แทนจากโรงแรม ผู้แทนจากจัดหางานกรุงเทพมหานคร ผู้แทนเขตตลิ่งชัน ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนเจ้าหน้าที่จากมูลนิธิอติสติกไทย เพื่อร่วมกันวิพากษ์และให้ความเห็นต่อเสนอร่างแนวทางการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพโดยความร่วมมือระหว่างครอบครัว องค์กร และชุมชน

6. สรุปและปรับปรุงแก้ไขแนวทางการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพโดยความร่วมมือระหว่างครอบครัว องค์กร และชุมชน จากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 16 คน

7. นำเสนอแนวทางแนวทางการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพโดยความร่วมมือระหว่างครอบครัว องค์กร และชุมชน

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สภาพปัญหา และความต้องการของครอบครัว องค์กร และชุมชนในการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ และตอนที่ 2 แนวทางการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพโดยความร่วมมือระหว่างครอบครัว องค์กร และชุมชน โดยมีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สภาพปัญหา และความต้องการของครอบครัว องค์กร และชุมชนในการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ

1) สภาพปัญหาของครอบครัว องค์กร และชุมชนในการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพครอบครัว

1) ผู้ปกครองยังไม่เห็นความสำคัญของการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเพื่อเข้าสู่อาชีพเท่าที่ควร

2) ครอบครัวขาดข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ เช่น ขาดความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อบุคคลออทิสติก หน่วยงานที่จะให้ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมอาชีพหรือส่งเสริมอาชีพให้กับบุคคลออทิสติก เป็นต้น

3) ครอบครัวยังไม่ค่อยกล้าและกังวลในการที่จะนำบุคคลออทิสติกไปพบปะหรืออยู่ร่วมกับคนอื่นๆ เนื่องจากเกรงว่าบุคคลออทิสติกจะไปสร้างความรำคาญหรือเป็นภาระให้กับคนอื่นๆ

องค์กร

1) องค์กรยังให้การสนับสนุนและโอกาสแก่ครอบครัวและชุมชนในการเข้าร่วมส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพยังค่อนข้างน้อย และไม่ต่อเนื่องและจะเชิญให้เข้าร่วมเฉพาะกิจกรรมบางกิจกรรมเท่านั้น

2) องค์กรรับบทบาทหลักเพียงฝ่ายเดียวในการเป็นส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ ยังขาดความร่วมมือจากครอบครัว ชุมชน ตลอดจนหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3) องค์กรให้ครอบครัว และชุมชน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในลักษณะของการเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรม ยังไม่ส่งเสริมให้เข้ามามีส่วนร่วมการดำเนินกิจกรรมตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นกิจกรรม

4) องค์กรยังไม่ค่อยได้มีการประชาสัมพันธ์หรือถ่ายทอดผลการดำเนินกิจกรรมในการการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง

ชุมชน

1) ชุมชนยังไม่เห็นความสำคัญของการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเพื่อเข้าสู่อาชีพ และบุคคลภายนอกยังไม่มีความเข้าใจหรือปฏิบัติต่อบุคคลออทิสติกยังไม่ถูกต้อง

2) ชุมชนไม่มีความรู้เกี่ยวกับบุคคลออทิสติกเท่าที่ควร ทำให้ไม่สามารถที่จะช่วยเหลือในการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพได้อย่างเต็มที่

3) ชุมชนไม่ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลออทิสติก จึงทำให้การส่งต่อเรื่องบุคคลออทิสติกให้กับหน่วยงานหรือองค์กรยังมีความล่าช้าและไม่เป็นปัจจุบัน

2) ความต้องการของครอบครัว องค์กร และชุมชนในการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ

ครอบครัว

1) ต้องการให้องค์กร และชุมชนเข้ามาเป็นพี่เลี้ยงและช่วยเหลือในการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ เพราะถ้าให้ครอบครัวดำเนินการเพียงฝ่ายเดียวคงจะไม่ไหว

2) ต้องการให้องค์กร และชุมชนเข้ามาให้ความรู้ด้านวิชาการ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพซึ่งบางครั้งครอบครัวไม่สะดวกที่จะเข้าไปหาความรู้จากองค์กรหรือชุมชน

3) ต้องการให้สังคมให้โอกาสและให้การยอมรับ ตลอดจนเรียนรู้ที่จะอยู่หรือทำงานร่วมกับบุคคลออทิสติก เพื่อเขาจะได้อยู่ร่วมกับคนปกติได้อย่างมีความสุขไม่รู้สึกแปลกแยกหรือแตกต่าง

องค์กร

1) ต้องการให้ครอบครัวและชุมชน เข้ามาร่วมดำเนินกิจกรรมในการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพพร้อมกับองค์กรให้เพิ่มขึ้นและต่อเนื่อง

2) ต้องการให้หน่วยงานของภาครัฐ ตลอดจนภาคเอกชน เข้ามาสสนับสนุนในด้านวิชาการงบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ ตลอดจนการเข้ามาทำงานร่วมกับครอบครัวและชุมชนให้มากขึ้น

3) ต้องการเวทีในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลการดำเนินงานเพื่อขยายผลไปยังหน่วยงานหรือเครือข่ายๆ อื่น ในการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ และยังเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการเรียนรู้ร่วมกันด้วย

ชุมชน

1) ต้องการให้ผู้มีอำนาจนโยบายระดับชาติผลักดันเรื่องการส่งเสริมการมีอาชีพของบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพให้เป็นวาระที่ต้องเร่งดำเนินการช่วยเหลือเป็นพิเศษ

2) ต้องการให้ครอบครัว และองค์กร มีการประสานงานกันอย่างต่อเนื่องในการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ เพราะจะทำให้การทำงานร่วมกันเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ต้องการให้สถานประกอบการให้โอกาสในการที่จะรับบุคคลออทิสติกเข้าทำงานเมื่อมีความพร้อม เพื่อเป็นการสร้างขวัญและแรงจูงใจให้กับบุคคลออทิสติกในการทำงานให้บรรลุความสำเร็จ

3) ข้อเสนอแนะเพื่อการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

1) ให้ภาครัฐจัดทำเป็นนโยบายในการรับบุคคลออทิสติกเข้ามาทำงานในสถานประกอบการให้เพิ่มมากขึ้น

2) ให้ครอบครัว องค์กรและชุมชนทำงานร่วมกันตลอดจนการเป็นพี่เลี้ยงในการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ

3) เปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอกได้เข้ามาเรียนรู้ร่วมกับครอบครัว องค์กร และชุมชนเพื่อส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ ซึ่งจะทำได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายขึ้น

ตอนที่ 2 แนวทางการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพโดยความร่วมมือระหว่างครอบครัว องค์กร และชุมชน

ผลการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพโดยความร่วมมือระหว่างครอบครัว องค์กร และชุมชน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ร่วมมือกันวางแผน (Planning Cooperation) 2) ร่วมมือกันปฏิบัติ (Implementation Cooperation) 3) ร่วมมือกันเรียนรู้ (Sharing Cooperation) และ 4) ร่วมมือกันประเมินผล (Evaluation Cooperation) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ร่วมมือกันวางแผน (Planning Cooperation)

หลักการ

ครอบครัว องค์กร และชุมชน ร่วมมือกันวางแผนเพื่อกำหนดเป้าหมายของการดำเนินการในการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ

แนวทาง

1) ครอบครัว องค์กร และชุมชน ร่วมกันร่วมกันสำรวจปัญหาในการทำงานของบุคคลออทิสติกว่ามีอะไรบ้างเพื่อจะได้ค้นหาสาเหตุพร้อมแนวทางการแก้ไขเพื่อส่งเสริมการเตรียมเข้าสู่อาชีพ

2) ครอบครัว องค์กร และชุมชน นำปัญหาที่สำรวจได้มาร่วมกันระดมความคิดลำดับความสำคัญเพื่อวางแผนและกำหนดเป้าหมายในการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ

3) ครอบครัว องค์กร และชุมชน ร่วมกันวางแผนในการที่จะแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกเพื่อร่วมกันเตรียมอาชีพให้กับบุคคลออทิสติกว่าจะใช้วิธีการใดถึงจะเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

2. ร่วมมือกันปฏิบัติ (Implementation Cooperation)

หลักการ

ครอบครัว องค์กร และชุมชน ร่วมมือกันปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการเตรียมบุคคล
ออกทิสติกเข้าสู่อาชีพตามแผนที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้

แนวทาง

- 1) ครอบครัว องค์กร และชุมชน ร่วมกันลงมือปฏิบัติการตามแผนในการส่งเสริมการ
เตรียมบุคคลออกทิสติกเข้าสู่อาชีพตามที่ได้กำหนดไว้
- 2) ครอบครัว องค์กร และชุมชน ร่วมกันสังเกตและแสดงความเห็นเพื่อช่วยกัน
ดำเนินการปฏิบัติตามแผนในการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออกทิสติกเข้าสู่อาชีพให้บรรลุความสำเร็จ

3. ร่วมมือกันเรียนรู้ (Sharing Cooperation)

หลักการ

ครอบครัว องค์กร และชุมชน ร่วมมือกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ ตลอดจน
เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการเตรียมบุคคลออกทิสติกเข้าสู่อาชีพ

แนวทาง

- 1) ครอบครัว องค์กร และชุมชน ร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับผลการ
ดำเนินงานตามที่ได้ปฏิบัติร่วมกันในการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออกทิสติกเข้าสู่อาชีพ
- 2) ครอบครัว องค์กร และชุมชน ร่วมกันทบทวนและแลกเปลี่ยนประสบการณ์
เกี่ยวกับผลการดำเนินงานตามที่ได้ปฏิบัติร่วมกันในการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออกทิสติกเข้าสู่อาชีพ
- 3) ครอบครัว องค์กร และชุมชน ร่วมกันให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับเกี่ยวกับผลการ
ดำเนินงานตามที่ได้ปฏิบัติร่วมกันในการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออกทิสติกเข้าสู่อาชีพเพื่อนำไปใช้ในการขยาย
ผลการปฏิบัติงานต่อไป

4. ร่วมมือกันประเมินผล (Evaluation Cooperation)

หลักการ

ครอบครัว องค์กร และชุมชน ร่วมมือกันประเมินผลการดำเนินงาน การเรียนรู้ และ
บทเรียนของความสำเร็จเพื่อส่งเสริมการเตรียมบุคคลออกทิสติกเข้าสู่อาชีพ

แนวทาง

- 1) ครอบครัว องค์กร และชุมชน ร่วมกันประเมินผลการดำเนินงานบนพื้นฐานของ
ความถูกต้องและเหมาะสมของการปฏิบัติงานในการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออกทิสติกเข้าสู่อาชีพ
- 2) ครอบครัว องค์กร และชุมชน ร่วมกันประเมินผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นทั้งทางบวก
และทางลบของการปฏิบัติงานในการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออกทิสติกเข้าสู่อาชีพ
- 3) ครอบครัว องค์กร และชุมชน ร่วมกันสะท้อนบทเรียนของความสำเร็จและความ
ผิดพลาดที่เกิดขึ้นของการปฏิบัติงานในการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออกทิสติกเข้าสู่อาชีพ

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอนำเสนอการอภิปรายผลการวิจัยออกเป็น 2 ตอน โดยมีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สภาพปัญหา และความต้องการของครอบครัว องค์กร และชุมชนในการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ

จากสภาพปัญหา และความต้องการของครอบครัว องค์กร และชุมชนในการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ พบว่า เกิดจากการไม่เห็นความสำคัญของการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเพื่อเข้าสู่อาชีพ โดยองค์กรรับบทบาทหลักเพียงฝ่ายเดียวขาดความร่วมมือจากครอบครัว ชุมชน ตลอดจนหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการร่วมกันส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของอัญชลี สารรัตน์ และคณะ (2559) ที่ได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการด้านอาชีพของผู้พิการและกรณีศึกษาบุคคลออทิสติก ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการประกอบอาชีพของผู้พิการส่วนใหญ่ยังเป็นปัญหาในระดับปัจจัย เช่น เงินทุน ความรู้และทักษะในอาชีพ สวัสดิการต่าง ๆ การช่วยเหลือจึงยังคงเป็นการสงเคราะห์เพื่อให้ผู้พิการไม่เป็นภาระกับครอบครัวและสังคมมากนัก ตลอดจนทำให้ผู้พิการเห็นคุณค่าของตนเอง และมีความพยายามที่จะพัฒนาการประกอบอาชีพและผลงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึงให้กับผู้พิการยังเป็นความจำเป็น และการพัฒนาบุคคลออทิสติกด้านอาชีพเป็นความต้องการของผู้ปกครองและครูที่ดูแลนักเรียนเหล่านี้ และจำเป็นต้องมีการพัฒนาหลักสูตรอาชีพเฉพาะสำหรับบุคคลออทิสติกเพื่อให้บุคคลออทิสติกสามารถทำงาน สื่อสาร ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและทำงานได้เหมาะสม สำหรับอุปสรรคที่สำคัญต่อความสามารถในการปฏิบัติงาน คือ ระดับความรุนแรงของภาวะออทิสซึม นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่าปัญหาการประกอบอาชีพของบุคคลออทิสติกส่วนใหญ่ยังเป็นปัญหาในระดับปัจจัย เช่น เงินทุน ความรู้และทักษะในอาชีพ สวัสดิการต่าง ๆ จึงทำให้การประกอบอาชีพของบุคคลออทิสติกยังไม่สามารถก้าวไปถึงประสิทธิภาพและพัฒนาเป็นนวัตกรรมได้ การช่วยเหลือจึงยังคงเป็นการสงเคราะห์เพื่อให้บุคคลออทิสติกไม่เป็นภาระกับครอบครัวและสังคมมากนัก ตลอดจนทำให้บุคคลออทิสติกเห็นคุณค่าของตนเอง และมีความพยายามที่จะพัฒนาการประกอบอาชีพและผลงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป นอกจากนี้สมจิต พิพิมาย (2557) กล่าวว่าครอบครัวเป็นปัจจัยที่สำคัญในการช่วยเหลือบุคคลออทิสติก เพราะครอบครัวมีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมพัฒนาการและอาชีพให้กับบุคคลออทิสติกที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลแก้ไข ทั้งนี้ครอบครัวมีบทบาทหน้าที่ในการดูแลและฝึกฝนทักษะในการดำเนินชีวิตประจำวันให้กับบุคคลออทิสติก เช่น การอาบน้ำ แปรงฟัน การแต่งตัว การรับประทานอาหาร เป็นต้น นอกจากนั้นจะต้องฝึกให้บุคคลออทิสติกมีพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสมต่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมให้เป็นปกติสุข

ตอนที่ 2 แนวทางการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพโดยความร่วมมือระหว่างครอบครัว องค์กร และชุมชน

แนวทางการส่งเสริมการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพโดยความร่วมมือระหว่างครอบครัว องค์กร และชุมชน ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ร่วมมือกันวางแผน 2) ร่วมมือกันปฏิบัติ 3) ร่วมมือกันเรียนรู้

และ 4) ร่วมมือกันประเมินผล ดังที่กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน (2561) ได้สรุปสถานการณ์ การจ้างงานคนพิการปี 2560 และทิศทางการปรับกลยุทธ์ ปี 2561 พบว่า แม้ว่าภาคเอกชนจะให้การสนับสนุนกฎหมายการจ้างงานบุคคลออทิสติกเป็นอย่างดีแต่การดำเนินงานการจ้างงานบุคคลออทิสติกของภาคเอกชนตามมาตรา 33 และ 35 ยังมีปัญหาและอุปสรรคบางอย่างในการจ้างงานบุคคลออทิสติก โดยผลสำรวจนายจ้างทั้งภาครัฐและเอกชนสะท้อนถึงภาพรวมพัฒนาการที่ดีขึ้นของประเทศ โดยมีตัวเลขการจ้างงานพบว่าเกิดการจ้างงานในทิศทางที่เพิ่มขึ้น โดยรูปแบบการจ่ายเงินเข้ากองทุน (มาตรา 34) ลดลงถึง 13% และมีการขยายผลสู่การจ้างงานตามมาตรา 33 เพิ่มขึ้นถึง 17% โดยพบว่าปัจจัยทางกฎหมาย/ นโยบายมีระดับความพร้อมที่ดีขึ้นมาก แต่สะท้อนถึงความไม่ชัดเจนของการเข้าถึงและการรายงานผลการใช้งบประมาณกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตบุคคลออทิสติก สำหรับในมิติความพร้อมของสถานประกอบการพบความพร้อมการเปิดรับในระดับนโยบายองค์กรในระดับสูง แต่ขาดความชัดเจนในรูปแบบ/ทิศทางที่ เหมาะสมตามบริบทขององค์กร สำหรับมิติความพร้อมของบุคคลออทิสติกเอกชนมีความเชื่อมั่นมากขึ้นว่าบุคคลออทิสติกมีความสามารถในการดำรงชีวิตและมีความพร้อมในการทำงานในระดับที่ดีขึ้น ในมิติปัญหาอุปสรรคพบเสียงสะท้อนจากการขาดศูนย์ประสานให้ข้อมูลการเชื่อมโยง และข้อท้าทายจากการสร้างความร่วมมือภาคส่วนบุคคลออทิสติกซึ่งสอดคล้องกับการสะท้อนถึงมุมมองระดับความเชื่อมั่นต่อความโปร่งใสของหน่วยงาน สนับสนุน (สมาคมองค์กรบุคคลออทิสติก) และปัญหาการเข้าถึงข้อมูลบุคคลออทิสติกเป็นสาเหตุสำคัญ และจากงานวิจัยของสุภาวี วิสุวรรณ และคณะ (2560) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของบุคคล ออทิสติกโดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน: กรณีศึกษาตำบลหินดาด อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา พบว่ากระบวนการพัฒนาบุคคลออทิสติกโดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ผู้นำองค์กรมีวิสัยทัศน์ มีความเข้าใจดีว่าบุคคลออทิสติกต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งการแพทย์ การศึกษา สังคม อาชีพ โดยให้ใช้ทรัพยากรที่มีในชุมชน ให้เข้าถึงสิทธิที่พึงมีพึงได้ การวางแผนโดยการร่วมคิด วิเคราะห์ความต้องการกระบวนการพัฒนาทำให้ถึงเป้าหมายเฉพาะบุคคลตามแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพ ประเมินเป้าหมายเฉพาะบุคคล ซึ่งหาจุดที่สำเร็จและหาจุดที่ต้องแก้ไข บุคคลออทิสติกร่วมคิด ร่วมให้ข้อมูล ร่วมบอกความต้องการร่วมพิจารณาแผนและร่วมมือในการฟื้นฟูสมรรถภาพร่วมกับนักศึกษาซึ่งเป็นอาสาสมัคร กระบวนการส่งเสริมและซึ่งเป็นพัฒนา ประกอบด้วย การวิเคราะห์สถานการณ์การวางแผนและออกแบบ การฟื้นฟู สมรรถภาพและการประเมินผล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าครอบครัวจะมีบทบาทสำคัญที่สุดในกระบวนการดูแลช่วยเหลือเด็กออทิสติก ดังนั้น จึงควรเสริมสร้างพลังครอบครัว เพราะพลังครอบครัวคือพลังแห่งความสำเร็จ ซึ่งความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคคลออทิสติกเป็นสิ่งที่สามารถเรียนรู้กันได้ และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้ เพราะจะช่วยให้ครอบครัวสามารถดูแลช่วยเหลือบุคคลออทิสติกให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง

1.2 องค์กรต้องจัดการศึกษาทางเลือกให้กับบุคคลออทิสติกที่เน้นทักษะทางสังคมและการฝึกอาชีพตามความถนัดและความสนใจของบุคคลออทิสติก ตลอดจนแสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นเพื่อร่วมกันเป็นเครือข่ายพัฒนาอาชีพให้กับบุคคลออทิสติก

1.3 พัฒนาชุมชนให้เป็นสถานประกอบการสำหรับการทำงานของบุคคลออทิสติกเพราะจะได้เข้าใจและเข้าถึงบุคคลออทิสติกเป็นอย่างดี และเมื่อเกิดปัญหาก็สามารถที่จะหาทางแก้ไขได้อย่างทันท่วงที

1.4 รัฐควรจัดทำนโยบายระดับชาติในการส่งเสริมการมีอาชีพของบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ

1.5 รัฐควรจัดรูปแบบการจัดระบบการสอนทั้งเชิงรับและเชิงรุก โดยเชิงรับ คือ การเปิดหลักสูตรการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการฝึกอาชีพให้กับบุคคลออทิสติกโดยเฉพาะ ส่วนเชิงรุก คือ เปิดการฝึกอาชีพตามความต้องการของตลาดและความสนใจของบุคคลออทิสติกแล้วจัดหลักสูตรระยะสั้นรองรับโดยอาจจัดเป็น open house 108 อาชีพ ให้ได้บุคคลออทิสติกได้ทดลองฝึกเพื่อดูความสนใจของตนเอง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลถึงการมีส่วนร่วมระหว่างครอบครัว องค์กร และชุมชน ในการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพที่เหมาะสมสอดคล้องตามบริบทแต่ละพื้นที่และในสถานการณ์ต่าง ๆ

2.2 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างครอบครัว องค์กร และชุมชนในการเตรียมบุคคลออทิสติกเข้าสู่อาชีพ

2.4 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างครอบครัว องค์กร และชุมชน ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างพลังอำนาจในการพัฒนาการมีอาชีพให้กับบุคคลออทิสติกแบบบูรณาการที่มีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- Krommakanchathangan Krasuangraengngan. (2018) . Sarup sathanakan kan chang ngan khonphikan 2017 lae thitthang kan prap konlayut pi 2018. [Summary of situations Employment of disabled people in 2017 and direction of strategic adjustment for 2018.] Department of Employment Ministry of Labour, Bangkok.
- Charoenamnuausuk S. (2016) . Kanchat tang khruakhai JOB Coach Thailand. Retrieved May 23, 2016, from http://www.csrcom.com/news_show.php?id_show=463.
- Chokdamrongsuk C. (2557, April 2,) “Autism and work together we can” Plian ‘othittik chak phara hai pen phalang. Paper presented at the World Autism Awareness Day 2014, Kasetsat University Bang khen.
- Choradon S.&Suthawet C.(2013) Kanchat boikan dan kan chang ngan khong rat ka khonphikan. Academic Services Journal, (Volume 3:July–September, 2013) Page 18-32.
- Khwanhiri N. (1998) Kansuksa botbat khong phupokkhong nai kanhai khwam chuailua tangtae raya rak roem ka dek ‘othitti koradap pathommawai nai Krung Thep Maha Nakhon. [A STUDY OF THE PARENTS ROLES ON PROVIDING EARLY INTERVENTION FOR AUTISTIC YOUNG CHILOREN IN BANGKOK METROPOLIS.] (Master’s thesis, Chulalongkorn University).
- Klum ngan suksa khonphikan . (2017). Naethang kan patibat ngan khong sun kansuksa phiset. Bangkok:nakngan khana kammakan kansuksa naphun than.
- Krasuang suksathikan. (2014). Patirup kansuksa yuk mai. Bangkok: ‘Ongkan rap song sinkha lae phatsaduphan.
- Mongkhonsawat S. (2016) . Kanchat tang khruakhai JOB Coach Thailand . Retrieved May 18, 2016, from http://www.csrcom.com/news_show.php?id_show=463.
- Phiphimai S. (2004) . Khwam phrom khong phupokkhong nai kandulae dek ‘othittik. [Caregiving preparedness among parents of autistic children] (Master’s thesis, Chiang Mai University).
- Samnaknganlekhatikan sapha kansuksa . (2013). Naethang kanchatkan rianru thi nen phu rian pen samkhan : kan rianru baep chai panha pen than . Bangkok : Chumnum kan kasat haeng prathet Thai .

- Samnakngansongsoem læ phatthanā khunnaphāp chīwit khonphikān hǣng chāt. (2009). Khonphikān kap sitthi tām ‘anusanyā wāduai sitthi khonphikān (Convention on the Rights of Persons with Disabilities - CRPD) Retrieved June 20, 2015, from http://www.sedthailand.com/images/introc_1293368920/05.pdf.
- Samnakngansongsoem læ phatthanā khunnaphāp chīwit khonphikān hǣng chāt . (2013) . Phraratchabanyat songsoem læ phatthanā khunnaphāp chīwit khonphikān PhōSō, sōngphanhāōjhasip læ thī kækhai phoemtoem (Chabap thī sōng) PhōSō. 2 5 5 6 . Bangkok: Krasuāng kānphatthanā sangkhom læ khwāmmankhong khō̄ng manut.
- Sanrattana A., Chanpheng P., Sirirak P. and Suraphaithun S. (2016) . Saphāp patchuban khwāmtōngkān dān ‘āchīp khō̄ng phū phikān læ kōraṇī suksā bukkhonla ‘ōthittik. Journal Of Ratchasuda College, Research and Development of Persons With Disabilities. Year 12, January – December 2016.
- Sathabanrathanukun . (2014) . Dek ‘ōthittik khūmū samrap khrū. Bangkok : chumnum saha kōn kān kasē.
- Thatsoj P. (2014). Patchai thī song phon tō phruttkam dūlǣ but khō̄ng phūpōkkhō̄ng thī mī but pen Autistic suksā chaphō kōraṇī sathaban phatthanakān khēt Krung Thēp Maha Nakhō̄n. [Factors affecting the parenting behaviors of the parents of autistic children : a case study of the Development Institute, Bangkok Metropolis] (Master’s thesis, Ramkhamhaeng University.)
- Thungpankham P. & Chailangkarn K. (2013) . Prasopkān kāndulǣ panhā læ khwāmtōngkān kān chuailuā nai kāndulǣ dek ‘ōthittik. Samnakngān khana kammakān wichai hǣng chāt Bangkok.
- Wisuan S., Chanwiwat W. and Prongsanteit S. (2017) Kān songsoemkhunnaphāp chīwit khō̄ng bukkhonla ‘ōthittik doi kāmī sūanruām khō̄ng khrōpkhruā læ chumchon : kōraṇī suksā tambon hin dat ‘amphoē huai thalǣng chāngwat Nakhō̄n Ratchasīmā . [Promotion of quality of life for people with autism by family and community participation: case study in Hin Dat Sub-district Huai Thalaeng District Nakhon Ratchasima.] Ratchaphruek Journal, Year 15, No. 3 (September - December 2017. Nonthaburi.